

# Теодор РЕЗВОЙ:

## «Моя мрія – здолати на веслах три океани»



58

Відомий український мандрівник-екстремал Теодор РЕЗВОЙ зібрався переплисти на весловому човні Індійський океан. За плечима одесита вже є океан Атлантичний: Резвой самотужки перетнув його на човні «Одеса» в 2001-му. У серпні 2005 року сміливець намагався підкорити й Індійський океан та допливти до порту Дієго-Суарес на острові Мадагаскар. Проте здійснити задумане перешкодила травма плеча. І ось чергова спроба. Тепер наш герой має намір довести справу до переможного кінця. Для цього має пройти на веслах 10 тисяч кілометрів. – Стартуватиму наприкінці травня або на початку червня з австралійського Гералдтона, – поділився Теодор Резвой своїми планами з читачами парламентського журналу «Віче». – Подорож, за моїми підрахунками, триватиме близько трьох місяців. Фінішувати планує в кенійському порту Момбаса. Нині всю свою енергію мандрівник витрачає на пошуки спонсорів. Адже на те, щоб здійснити мрію, йому потрібно не менш як 100 тисяч доларів США.

**Добірка** **Віче**  
журналу

Теодор РЕЗВОЙ народився 29 травня 1968 року в Одесі. Заслужений майстер спорту України. Ім'я мандрівника потрапило до Книги рекордів Гіннеса, адже Резвой є першою людиною пострадянського простору, що переплила на весловому човні Атлантичний океан, подолавши 5072 км за 67 днів. Також він – перший українець серед членів Королівського географічного товариства Великої Британії.

Теодор Резвой – художник і матрос першого класу. З дитинства їздив верхи на конях, захоплювався веслуванням. У 1977 році школярем знявся в дитячому художньому фільмі Одеської кіностудії «Де ти, Багіра?». Після служби в армії працював у складі геологічних партій на Памірі, художником-декоратором на Одеській кіностудії, дизайнером інтернет-сайта Міжнародного союзу океанських веслярів, штаб-квартира якого розміщена в Лондоні (там, до речі, мешкає його матір). Займався альпінізмом, стрільбою з лука, великим тенісом, волейболом, ушу, тейквондо, айкідо.

Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня, медаллю «Морська Слава України» III ступеня. Є лауреатом муніципальної акції «Одесит року», почесним членом Асоціації морських капітанів Одеси. Має 16-річного сина.

– Теодоре, ваш перехід на весловому човні через океан нікого не залишив байдужим. Одні вбачають у цьому подвиг, інші – божевілля. Навіщо це вам?

– Важко пояснити. Працюючи дизайнером інтернет-сайта Міжнародного союзу океанських веслярів, не раз питав себе: чому Україні досі немає в списку підкорювачів океану? Звісно, бажаю залишити свій добрий слід на землі. Мені подобається насичене, сповнене несподіваних поворотів життя. Переконаний, що це набагато цікавіше, ніж проводити вечори біля телевізора. Я нині є кращим, ніж був «до океану», але гірший, ніж був «під час океану». І мене знову тягне до нього.

– А звідки таке тяжіння до екстремальних подорожей?

– Думаю, його коріння – в дитинстві. Мій батько був геологом і часто брав мене в гори. Мабуть, тоді й з'явився потяг до простору та свободи. А ще в нас була дача на Кароліно-Бугазі, під Одесою. Щоліта ми з батьком борознили на човні хвилі Дністровського лиману. Часто виходили в море, ловили рибу, влаштовували перегони, в'язали вузли. Як згодом з'ясувалося, цей досвід мені згодився.

– Теодоре, ви – перший українець, що перетнув Атлантику на веслах, випробував Індійський океан і мріє про Тихий. А що найскладніше під час такого екстриму?

– Знайти спонсора! (Сміється). Хоча це не жарт. Особливо важко було перед першим переходом.

Тоді багато потенційних меценатів справді дивилися на мене, як на міського божевільного. Проте я довів, що це не афера, адже Україна стала п'ятою країною у світі, яка підкорила Атлантику. А якщо вдасться пройти ще два океани на весловому човні – Індійський і Тихий, то в світі ми будемо першими в цьому!

На жаль, зі спонсорами в країні дуже погано. Багаті люди не хочуть вкладати гроші в імідж держави. Тому шукаю фінансування за кордоном. Є деякі пропозиції. Тож цього разу човен називатиметься не «Україна» чи «Одеса», як раніше, а матиме ім'я фірми-мецената, хоча, звичайно, прапор буде український.

– А чим найбільше запам'ятався перший перехід через океан? З якими труднощами ви стикнулися?

– Найскладніше – пережити перші десять-чотирнадцять днів. Незважаючи на те, що я ретельно готувався до переходу, на мене чекало чимало жахливих несподіванок. І дуже хотілося повернутися на берег.

Спочатку ти не можеш зрозуміти, від чого тебе так «ковбасить». Потім усвідомлюєш, що це – морська хвороба, а ще – відсутність життєвого простору. Також вельми важко змиритися з тим, що попереду ще тисячі кілометрів водного простору. Я відійшов від Канар, з острова Ла-Гомера: з нього відкривається розкішний вид на вулкан Тейде. Прокладаю наступного ранку, а вулкан – на обрії. Цілий день гребеш, а він так само перед тобою. І собі міркуєш: ось я три дні в океані, а вулкан усе ще тут. Скільки ще потрібно йти!



Пам'ятаю, що перший свій чай я випив лише на третій-четвертий день, а ситно поїв лише на сьомий.

Десять за два тижні депресія змінюється спокоєм та спогляданням неймовірно красивого океану. І раптово усвідомлюєш, що став іншим. Дуже багато чого починаєш розуміти інакше, ніж раніше. Приміром, в океані рядки Жванецького, якого дуже люблю, чомусь здалися неспішними. Я ніби відчув жалюгідність іронії нестеровно роду людського, і стало невиразно сумно. А всі побутові дріб'язки, які не давали змоги нормально жити на землі, перетворилися на дурниці. Адже несподівано усвідомлюєш себе частиною Всесвіту, і життя сприймається як найвище благо й щастя. Це почуття дуже важко передати словами. Його потрібно пережити.

**– Теодоре, чи дивилися ви кінофільм «Життя Пі», головний героєм якого опинився в океані на одиниці з тигром?**

– Так.

**– Він вразив вас?**

– Якщо відверто, то ні. У стрічці багато «нестікувань». Єдине, що більш-менш достовірно передано, то це стихія океану, його краса.

Коли я адаптувався до нових умов, почав отримувати задоволення від чарівності світанків і заходів, від чистого солонуватого повітря. Пам'ятаю, як на початку шляху вночі був геть ідеальний штиль і чистісіньке небо. Зірки віддзеркалювалися у воді. Лінії горизонту не було видно. Незрозуміло, де ти. Відчуття таке, неначе човен висить серед зірок, усередині Всесвіту. І такий епізод є у фільмі.

Я також бачив величезного кита за п'ятнадцять метрів від себе, рибу-

молот, що масово збирається біля берегів. Спостерігав, як плескалися косатки за кілометр від мене. У сутінках мене супроводжували доради (морський карась. – Авт.). Вони парами йшли за човном у розрідженому потоці. Дельфіни мною мало цікавилися. Черепахи стукали панцирами об борт. Птах-голяк ночував у мене на палубі під час шторму в Індійському океані.

**– У штиль є можливість милуватися природою. А що під час бурі?**

– Океан величний та красивий за будь-якої погоди. Під час шторму відчуваєш силу стихії. Мене запитували, чому я перший перехід здійснивав в океані, а не в морі. Річ у тім, що в морі хвилі дрібніші, але частіші, на них набагато складніше керувати човном. В океані інша справа, головне – тримати напрям.

**– І що ви робили, коли човен перевертало хвилиною?**

– Перевертання бувають різні. Наприклад, подовжні в Індійському океані – це одна справа: човен, як «невалашка», вертається в первинне положення. Перед штормом я задраював люки, закріплював речі. Усе відбувається миттєво, і ти лише намагаєшся контролювати ситуацію. А ось поперечне перевертання може стати останнім, якщо потужна хвиля вдвічі довша за човен. Моя «Одеса» була сім метрів завдовжки, і хвиля в чотирнадцять метрів для неї була дуже небезпечною. Кілька разів я був між життям і смертю, але все минулося. До речі, сім веслярів, які намагалися перетнути океан, на жаль, загинули під час штормів.

**– Чи є спеціальні страховки для екстремалів? Чи немає в**

**мандрівників такого забобону, що купівля страховки перед дорогою – це погана прикмета?**

– Були б – страхувався. Якби в якійсь страховій компанії був пакет «Екстрим», я став би першим клієнтом!.. А в такі прикмети не вірю. Взагалі прикмети отруюють життя... Намагаюся про них не думати.

**– Що, окрім веслування та читання книг, ви робили в океані?**

– Головна розвага – риболовля. Консервів та американських напівфабрикатів у мене було достатньо, проте риба – єдине джерело живих білків.

До слова, риби в Атлантиці дуже багато. Щоранку в човні знаходив десять-двадцять летючих риб, просто як у фільмі «Життя Пі». Але вони не дуже смачні, і я їх вживав, лише коли не хотів ловити. А найчастіше насаджував на гачок десятисантиметрову рибку, прив'язував до вудки капроновий шнурок – і за борт. Секунд тридцять – і риба клюнула! Їв лише 1–2-кілограмових тунців та дорад. Варити або смажити було лінько, тож потрошив їх, поливав лимонним соком, підсолював і в'ялив на спекотному сонці. Виходило дуже смачно.

**– А в океані ви, мабуть, купалися щодня?**

– Ні. По-перше, вода дуже солона. По-друге, в океані живуть серйозні хижаки, зокрема медузи, яких важко помітити. Колись Юрій Сенкевич (медик і відомий мандрівник радянських часів. – Авт.) описав, як одного члена команди Хейєрдала вжалила медуза – португальський кораблик. Половина тіла в бідолахи одразу оніміла й почала чорніти. Він не міг вибратися на борт самотужки. Якби не лікар, невідомо, чим усе закінчилося б. Хоча інколи я влаштував собі «банний день». Роздягався та мився в тазику. У ньому ж прав деякі речі.

**– Теодоре, і останнє. Що ви порадили б усім відчайдушним-початківцям, котрі планують перепливити океан чи море?**

– Повторю: шукати спонсорів. Це – тривалий та нищівний процес... Також дуже важливо підготуватися психологічно. Потрібно перемотати страх перед невідомим. Передусім треба розкласти його по полицях, тоді багато чого проясниться. З одного боку, начебто страшно: мало що в тому океані може статися. А з другого – боятися нема кого. Усвідомте: на тисячі верст – нікого, лише ти й океан! І це надихає!

Розмову вів  
Євген ТИЦУК.

Фото з особистого архіву  
Теодора РЕЗВОГО.